

CvB.VO/HBO.2007.028-U.2008.001.

Uitspraak op het beroep van

X te Amsterdam (appellant)

tegen een besluit van

de Stichting XXX, zetelend te Amsterdam (verweerster).

1. Het procesverloop.

1.1 Bij schrijven van 11 juni 2007 heeft drs. A, lid van het college van bestuur van verweerster, appellant mededeling gedaan van het besluit de arbeidsovereenkomst met hem met onmiddellijke ingang te beëindigen wegens dringende redenen.

1.2 Bij brief gedateerd 17 juli 2007, blijkt het poststempel verzonden op diezelfde dag, heeft appellant beroep bij de Commissie ingesteld. Bij brieven van 7 augustus 2007 en 30 oktober 2007 heeft appellant zijn beroep aangevuld c.q. nadere correspondentie aan de Commissie doen toekomen.

1.3 Verweerster heeft bij schrijven van 22 november 2007 een verweerschrift bij de Commissie ingediend.

1.4 Appellant heeft op 31 januari 2008 nadere stukken ter griffie van de Commissie bezorgd en verweerster een afschrift daarvan doen toekomen.

1.5 De Commissie heeft de zaak op 7 februari 2008 in een openbare zitting te 's-Gravenhage behandeld. Partijen hebben bij die gelegenheid hun standpunten nader uiteengezet, appellant in persoon en verweerster bij monde van mevrouw mr. B, gemachtigde, alsmede C, als directeur P&O in dienst van verweerster, en mevrouw drs. D, voormalig rector van het – van verweerster uitgaande - X Lyceum te Amsterdam.

2. De standpunten van partijen.

2.1 Het standpunt van appellant.

Samengevat komt het standpunt van appellant, zoals verwoord in de stukken en ter zitting nader toegelicht, neer op het volgende.

2.1.1 Een dringende reden kan niet zijn gelegen in het ontbreken van vertrouwen, in dit geval in een objectieve beoordeling door appellant van leerlingen.

2.1.2 Appellant heeft het examenwerk naar eer en geweten nagekeken. Hij kende de exameninstructies en normeringen niet.

2.1.3 Omdat appellant de inlogcode voor het invoeren van de cijfers op de computer niet kende, kon hij de toegekende punten aanvankelijk niet invoeren. In overleg met de secretaris van de examencommissie heeft hij vervolgens onder tijdsdruk de punten op een hokjesformulier ingevuld. Appellant sluit niet uit, dat hij toen mogelijk enige punten verkeerd heeft genoteerd. In dit verband heeft appellant erop gewezen, dat hij dyslectisch is, hetgeen hij ook aan de secretaris van de examencommissie heeft gemeld.

2.1.4 Appellant ontkent dat hij de leerlingen in een kwetsbare positie heeft gebracht. Hij heeft ze ook niet beoordeeld. In de antwoorden op de open vragen heeft hij bepaalde passages, die afbreuk deden aan overigens goede antwoorden, niet negatief geïnterpreteerd bij de beoordeling. Appellant kent de kinderen van allochtone afkomst; hij komt bij de ouders thuis en eet dan ook mee. Daarom weet hij wat de leerlingen met bepaalde zinnen dan wel zinsdelen bedoelen. Ten bewijze van het feit, dat hij bekend is in allochtone kringen heeft hij een aantal stukken overgelegd.

2.1.5 Door voor ontslag op staande voet te kiezen heeft verweerster onvoldoende aan waarheidsvinding gedaan. Bij zo een ontslag ontbreekt de mogelijkheid van verweer voor de werknemer. Er zijn weliswaar gesprekken met de schoolleiding gevoerd, maar appellant voelde zich daarbij geïntimideerd.

2.2 Het standpunt van verweerster.

2.2.1 Het bestreden besluit.

Voor zover hier van belang luidt het bestreden besluit als volgt:

“(.....) Op vrijdag 8 juni jl. bleek dat u bij het nakijken en waarderen van de examens geschiedenis de normeringsinstructies op ernstige wijze niet in acht hebt genomen. Ook zou u het examenwerk te laat, slordig en vol onduidelijkheden hebben ingeleverd bij de tweede corrector. Uw rector heeft zich daarom gedwongen gezien om o.a. de Inspectie in te lichten, het examenwerk terug te halen bij de tweede correctoren en enkele collegae te verzoeken het examenwerk alsnog met spoed na te kijken. Ook uw werk als tweede corrector heeft zij meteen bij u weggehaald.

Zij heeft vanwege de ernst van deze kwestie hierover vrijdag jl. onmiddellijk met u gesproken. In dit gesprek bleek dat u zich er terdege van bewust was dat uw puntentoekenning in strijd was met de instructies. U billikte dit met o.a. de opmerking dat allochtone leerlingen een achterstand hebben.

(.....)

Uit de controle van het examenwerk afgelopen weekend is voorts komen vast te staan dat u het examenwerk veel te positief had beoordeeld en aan de leerlingen – enkele uitzonderingen daargelaten – 2 tot 9 punten teveel had toegekend. Bij een enkeling werden ook andere ernstige onregelmatigheden geconstateerd. De rector informeerde u daarover in een telefoongesprek op zondag 10 juni jl.

Uw rector heeft u vrijdag resp. zondag jl. op de hoogte gesteld dat u met uw handelwijze de grenzen van professioneel handelen op ernstige en frauduleuze wijze hebt overschreden en zij dit aan het College van Bestuur zou melden.

Het College van Bestuur oordeelt dat uw handelwijze een dringende reden oplevert als bedoeld in artikel 7:678 BW en uw arbeidsovereenkomst met onmiddellijke ingang dient te eindigen wegens ernstig plichtsverzuim. Het neemt uw handelwijze uitermate ernstig op. Als professioneel docent had u het examenwerk van de leerlingen objectief en volgens de eindexamennormen dienen te beoordelen. Uw leidinggevende/ werkgever moet er op kunnen vertrouwen dat u zich houdt aan de voorschriften ter zake, zowel in- als extern (van overheidswege). Ook de leerlingen hebben recht op een objectieve beoordeling. Met uw handelwijze heeft u zowel de leerlingen als de school in een kwetsbare positie gebracht en het vertrouwen van uw leidinggevende geschonden. Het feit dat u als werknemer aan een onderwijsinstelling meent dat een dergelijke handelwijze (afwijking van algemeen geldende examennormen) jegens allochtone leerlingen moet kunnen vanwege hun achterstand, is een extra verzwarende omstandigheid en heeft tevens het vertrouwen dat uw werkgever in u moet kunnen hebben onherstelbaar geschaad. Met uw gedrag heeft u zich als onderwijswerknemer schuldig gemaakt aan zeer ernstig en onaanvaardbaar plichtsverzuim. Uw gedragingen ontnemen tenslotte iedere basis om uw dienstverband voort te zetten, omdat uw leidinggevende/werkgever thans in alle redelijkheid ook geen vertrouwen meer heeft en kan hebben in een objectieve beoordeling van de niet-examenleerlingen waaraan u lesgeeft. (.....)”

2.2.2 In het verweerschrift en ter zitting heeft verweerster in aanvulling op het bestreden besluit het volgende – kort samengevat – aangevoerd.

2.2.2.1 In het verweerschrift heeft verweerster haar verbazing erover uitgesproken, dat appelland in zijn beroepschrift de feiten betwist. Tijdens de gesprekken met de rector en – op 11 juni 2007 - ook met de voorzitter van het College van Bestuur heeft appelland zich juist bewust getoond van zijn missers. In een telefoongesprek heeft hij de rector zelfs gevraagd of zijn misstap zou kunnen leiden tot ontslag. Van intimidatie door de schoolleiding is geen sprake geweest omdat appelland zichzelf schuld bewust opstelde, onder de motivering, dat allochtone leerlingen op achterstand staan en dus moeten worden geholpen.

2.2.2.2 Ter zitting heeft verweerster haar verbazing getoond over het feit, dat appelland in de nadere stukken en in zijn eerste termijn ter zitting in het geheel niet is ingegaan op het verweerschrift met bijlagen.

3. De toepasselijke voorschriften.

Artikel 13, eerste lid, aanhef en onder c, van de toepasselijke CAO-VO 2006-2007 (hierna te noemen: de CAO) bepaalt, dat de werknemer in beroep kan gaan bij de Commissie van Beroep waarbij de werkgever is aangesloten, tegen een door de werkgever genomen besluit inhoudende ontslag anders dan op eigen verzoek, voordat hij de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt, of het tijdvak waarvoor hij is benoemd, is verstreken.

Ingevolge artikel 4.a.1, tweede lid, aanhef en onder a en b, van de CAO (voor zover hier van belang) geschiedt het tussentijds beëindigen van een (verlengd) tijdelijk dienstverband voor bepaalde tijd:

- a. door opzegging;
- b. door onverwijld opzegging wegens een voor de werkgever dringende reden als bedoeld in artikel 7:678, c.q. artikel 7:679 van het Burgerlijk Wetboek (BW).

Blijkens het bepaalde in artikel 4.a.5, aanhef en onder a, van de CAO (voor zover hier van belang) kan tussentijdse opzegging van een dienstverband voor bepaalde tijd plaatsvinden op grond van plichtsverzuim als bedoeld in artikel 4.a.7, tweede lid.

Ingevolge artikel 4.a.7, eerste lid, aanhef en onder c, van de CAO kan de werkgever ten aanzien van de werknemer die zich aan plichtsverzuim schuldig maakt, onder opgave van redenen een besluit tot ontslag nemen.

Het tweede lid van artikel 4.a.7 van de CAO bepaalt, dat onder plichtsverzuim wordt verstaan het overtreden van de voor de werknemer geldende voorschriften, het niet nakomen van hem opgelegde verplichtingen, alsmede het doen of nalaten van datgene dat de werknemer bij een goede uitoefening van zijn functie behoort na te laten of te doen.

Artikel 7:678, eerste lid, van het BW bepaalt, dat voor de werkgever als dringende redenen in de zin van lid 1 van artikel 677 beschouwd worden zodanige daden, eigenschappen of gedragingen van de werknemer, die ten gevolge hebben dat van de werkgever redelijkerwijze niet kan worden gevergd de arbeidsovereenkomst te laten voortduren.

Ingevolge artikel 7:678, tweede lid, aanhef en onder k, van het BW zullen dringende redenen onder andere aanwezig geacht kunnen worden: wanneer de werknemer op andere wijze grovelijk de plichten veronachtzaamt, welke de arbeidsovereenkomst hem opdraagt.

4. Beoordeling van het geschil.

4.1 Het bestreden besluit strekt tot het met onmiddellijke ingang beëindigen van de arbeidsovereenkomst van appelland (hierna kortheidshalve ook weer te geven als ontslag op staande voet) wegens dringende reden, een en ander met toepassing van artikel 4a.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de CAO.

4.2 Samengevat komen de gronden waarop het ontslag op staande voet berust, neer op het volgende:

- a. het in strijd met de examen- en normeringsvoorschriften nakijken en waarderen van het examenwerk geschiedenis van havo- en vwo-leerlingen;
- b. overige onregelmatigheden bij het nakijken van het examenwerk, onder meer bestaande uit bijschrijvingen en doorhalingen met potlood.

4.3 Appelland heeft gesteld, dat hij niet in het bezit was van de examenvoorschriften. Verweerster heeft dit ontkend, onder verwijzing naar een brief van 9 mei 2007 van de secretaris van de examencommissie, waarbij een aantal voor de examens relevante bijlagen waren gevoegd. Bovendien heeft verweerster erop gewezen, dat alle examenregelingen op het intranet van de school zijn te vinden, en dat appelland dat kon weten.

Uit de stukken en het ter zitting verhandelde is de Commissie dienaangaande het volgende gebleken. De werkzaamheden van appelland als leraar op het X Lyceum waren niet de eerste als leraar. Voorheen heeft hij op een andere – van verweerster uitgaande - school les gegeven en ook aan examens deel genomen. Van belang is voorts, dat appelland – naar hij ter zitting desgevraagd heeft geantwoord - in het bezit is van een tweede graads-bevoegdheid. Zo appelland al niet in het bezit zou zijn van de examenvoorschriften (hetgeen de Commissie niet aannemelijk acht, mede gelet op de genoemde brief van 9 mei 2007), dan had hij naar het oordeel van de Commissie kunnen weten hoe hij wel op de hoogte had kunnen komen van relevante voorschriften.

De hiervoor weergegeven stelling van appelland treft derhalve geen doel.

4.4 Voorts heeft appelland aangevoerd, dat hij niet in het bezit was van de inlogcode om de examenresultaten op de computer te kunnen invoeren en dat hij niet wist hoe een en ander moest worden gedaan. De Commissie is gebleken, dat dit onjuist is. Op grond van de – door appelland zelf overgelegde - stukken is namelijk komen vast te staan, dat appelland wel in het bezit was van een instructie over het inloggen. Bij brief van 10 mei 2007 heeft de secretaris van de examencommissie de procedure van het inloggen, inclusief toegangscode, aan de docenten medegedeeld. Op het exemplaar van appelland stond nog een handgeschreven aantekening, inhoudende dat appelland moest inloggen met de voornaam van zijn collega E. Van belang is voorts, dat appelland zonder geldige reden niet aanwezig is geweest op een verplichte voorbereidingsmiddag over de gang van zaken rond de examens, waarbij ook zaken als inloggen aan de orde zijn gekomen.

4.5 De door verweerster genoemde bijschrijvingen en doorhalingen zijn voor de Commissie genoegzaam komen vast te staan. Zij heeft daartoe het volgende in aanmerking genomen. Er zijn schriftelijke verklaringen dienaangaande van tweede correctoren van een andere school alsmede van een corrector van het X Lyceum overgelegd. Ter zitting van de Commissie heeft de toenmalige rector verklaard, dat zij de aanwezigheid van bijschrijvingen en doorhalingen zelf heeft vastgesteld, nadat zij het werk terug had gekregen van de tweede correctoren van het Y Lyceum, die – gezien onder meer de slordige cijferregistratie en de met potlood bijgeschreven opmerkingen – weigerden het werk verder na te kijken. De Commissie heeft geen reden te twijfelen aan de juistheid van genoemde verklaringen. Overigens heeft appelland de bijschrijvingen ook niet ontkend. Gelet op artikel 15, tiende lid, van het op de school geldende Examenreglement voor het cursusjaar 2006-2007 is het voor examenkandidaten niet toegestaan antwoorden op open vragen met potlood te schrijven. De met potlood geplaatste vermeldingen op examenwerk van veel leerlingen konden niet van de kandidaten afkomstig zijn. Zij zouden daarmee een groot risico lopen op ongeldig verklaren van hun examenwerk.

Niet aannemelijk is, dat veel leerlingen op deze wijze in strijd met het Examenreglement hebben gehandeld. De Commissie neemt dan ook als vaststaand aan, dat de bijschrijvingen en doorhalingen zijn aangebracht door appellant.

Met verweerster is de Commissie van oordeel, dat appellant - door aldus te handelen - zich schuldig heeft gemaakt aan ernstig plichtsverzuim. Hij heeft daarbij het risico geschapen dat het examenwerk van de leerlingen ongeldig zou worden verklaard en dat de Inspectie voor het onderwijs de school sancties zou opleggen.

4.6 Ten aanzien van de waardering van het examenwerk is de Commissie het volgende gebleken. Twee collega's van appellant hebben het door appellant nagekeken en van waardering voorziene examenwerk opnieuw nagekeken. Zij zijn daarbij tot de conclusie gekomen, dat appellant in veel gevallen te veel punten per vraag heeft toegekend, variërend van twee tot negen punten per leerling in de totaalscore. Voorts heeft hij in de optellingen fouten gemaakt.

Door aldus te handelen heeft appellant zich schuldig gemaakt aan ernstig plichtsverzuim. De schoolleiding moet kunnen vertrouwen op een objectieve wijze van nakijken van examenwerk door een docent en in elk geval op een goede optelling van de punten. Dit laatste had appellant kunnen voorkomen door zijn resultaten direct op de computer in te voeren; met het daarvoor geëigende programma worden immers automatisch de punten goed opgeteld.

4.7 Het feitencomplex, zoals hiervoor uiteengezet en vastgesteld, levert naar het oordeel van de Commissie voldoende reden op om te concluderen, dat verweerster zich op goede gronden op het standpunt heeft gesteld, dat appellant zich schuldig heeft gemaakt aan ernstig plichtsverzuim en dat dit niet zonder gevolgen kon blijven. Verweerster heeft vervolgens gekozen voor het op staande voet ontslaan van appellant. Dit is de meest vergaande maatregel die een werkgever kan nemen. Alvorens daartoe over te gaan, dient het bevoegd gezag er dan ook volledig zeker van te zijn dat aan alle voor een dergelijk ontslag geldende eisen is voldaan.

4.8 Bij een ontslag op staande voet moet sprake zijn van een objectieve en een subjectieve beoordeling. Gelet op het hiervoor overwogene staat voor de Commissie genoegzaam vast, dat is voldaan aan het objectieve criterium van de aanwezigheid van een dringende reden.

Met betrekking tot het subjectieve criterium overweegt de Commissie het volgende. De subjectieve zijde van de dringende reden houdt in, dat van de werkgever redelijkerwijs niet kan worden gevergd de werknemer met inachtneming van de normale opzegtermijn te ontslaan. In dit verband acht de Commissie van belang, dat appellant met ingang van februari 2007 bij verweerster in dienst is getreden op basis van een tijdelijk dienstverband, dat op 25 april 2007 is verlengd tot 1 augustus 2008, en wel omdat verweerster de beoordelingstermijn te kort achtte. Van belang is voorts, dat na de examens in juni 2007 nog slechts op beperkte schaal lessen zouden worden gegeven, gezien de naderende zomervakantie. Blijkens de stukken heeft de meergenoemde docent Veerman deze lessen kunnen overnemen. Niet valt in te zien, dat verweerster het dienstverband met appellant niet met een normale opzegtermijn had kunnen beëindigen door middel van het opzeggen van het dienstverband, bijvoorbeeld bij wijze van disciplinaire maatregel en eventueel daaraan voorafgaand appellant te schorsen (waartoe de Inspectie verweerster ook had geadviseerd).

4.9 Het vorenstaande in aanmerking genomen, is de Commissie tot de conclusie gekomen, dat niet geheel is voldaan aan het subjectieve criterium voor ontslag wegens een dringende reden. Dit betekent, dat het bestreden besluit voor vernietiging in aanmerking komt omdat niet voldaan is aan alle eisen voor een ontslag wegens een dringende reden.

5. Beslissing.

De Commissie vernietigt het bestreden besluit van verweerster van 11 juni 2007.

Aldus vastgesteld op 21 februari 2008 te 's-Gravenhage door mr. J.H. Grosheide, voorzitter, mr. J. Douwes, mr. W.M.G. Eekhof-de Vries, leden, in aanwezigheid van mr. T. Elzenga, lid (die zich wegens ongelijkheid van het aantal leden gekozen door de besturen en het aantal leden gekozen door het personeel van stemming heeft onthouden), en in tegenwoordigheid van mr. H. Pieffers, griffier, en getekend door de voorzitter en griffier voornoemd.

w.g. J.H. Grosheide, voorzitter

w.g. H. Pieffers, griffier.

CvB.VO/HBO.2007.028-U.2008.001.

Het dictum is op 21 februari 2008 door de griffier per email aan partijen medegedeeld.

Verzonden: 25 februari 2008.

Voor eensluidend afschrift.
de griffier,